

een bepaald bedrag voor de verlossing van zijn vrouw zou hebben aangenomen, verplicht zijn ons dit bedrag uit te keeren, als de vrouw vóór de verlossing zou komen te overlijden of als het gezin elders zou gaan wonen. Mogelijk, dat dit „summuñ jus” is. Als wij het dan maar als „summa injuria” beschouwen en het nimmer laten gelden!

VOOR DE WEDUWEN DER MILITAIRE ARTSEN. — Door drie Fransche kamerleden is een wetsvoorstel ingediend, strekkende om te bepalen, dat de nage-laten betrekkingen van militaire artsen, die zijn overleden aan door den dienst ver-kregen infectieziekten, recht hebben op dezelfde pensioenen, als wanneer de dood door krijgsgebeurtenissen zou zijn veroorzaakt (*Le Caducée*). PINKHOF.

INGEZONDEN.

HET LONDENSCH E CONGRES.

Waarde redactie,

De indrukken, die de algemeene secretaris van de bestendige commissie tot regeling der internationale geneeskundige congressen, prof. BURGER, op de hem eigen opge-wekte wijze in ons *Tijdschrift* heeft weergegeven, hebben zeer zeker de levendigste belangstelling uwer lezers gewekt en niet het minst van hen, die het voorrecht hebben gehad dit zoo goed geslaagde reuzencongres zelf bij te wonen. Niettemin veroorloof ik mij een korte toevoeging, die om gemakkelijk te bevroeden redenen achterwege bleef. Zoowel op de plechtige openingszitting in de „Albert Hall” als ter vergadering van het permanente bureau werd de omvangrijke en niet gemakkelijke arbeid van onzen landgenoot BURGER door den senior der anatomen, prof. WALDEYER, voor-zitter van het internationale bureau, met grooten nadruk geprezen en met hartelijke waardeering onder luide instemming herdacht.

Mijn ambtgenoot moge het mij vergeven, dat ik „nachträglich” nog even uit de school heb geklapt, gedachtig aan de woorden van den dichter: „Dem Verdienste seine Kronen”.

Geloof mij steeds gaarne

Amsterdam,

7 September 1913.

Uw dv.

P. K. PEL.

OVER AMPUTATIE BIJ PYOCYANEUS-BESMETTING EN OVER MASTISOL.

Geachte Redactie,

Vergun mij een kleine plaatsruimte voor een paar opmerkingen naar aanleiding van de voordracht van dr. HIJMANS voor het Genootschap ter bevordering van natuur-, genees- en heilkunde te Amsterdam op 22 Januari l.l. (zie dit *Tijdschrift* 1913, II, bldz. 596).

Collega HIJMANS heeft medegedeeld, dat VON OETTINGEN aanbeval bij secundaire pyocyaneusinfectie te amputeeren, hetgeen ook prof. LANZ zoozeer afkeurde. Zelf de bewuste lezing bijgewoond hebbende moet ik dit niet geheel juist noemen. VON OETTINGEN maakte een scherp onderscheid tusschen deze infectie in een veldhospitaal en in een ziekenhuis. In den Russisch-Japanschen oorlog maakte hij het mede, dat een

geheel veldhospitaal geïnfecteerd werd met een minder goedaardig soort pyocyaneus. Toen daarna in een ander veldhospitaal een versplinterd been met pyocyaneus geïnfecteerd werd, amputeerde hij dat, om een tweede algemeene infectie te voorkomen.

Naar aanleiding van het door collega HIJMANS opgemerkte omtrent mastisol schijnt hij wel een eigenaardig begrip omtrent „smeerboel” te hebben, en wanneer prof. LANZ, wien nu de lust ontnomen was naar de uitkomsten van de behandeling met mastisol te vragen, eens zou willen informeerden bij de collegas, die zich met die methode vertrouwd hebben gemaakt, of een der vele publicaties zou willen lezen, die alle gewagen van de zeer goede resultaten in de Balkanoorlogen met het mastisol bereikt, zeer zeker zou zijn oordeel dan anders luiden.

Idaljewo (Servië), 30 Augustus 1913.

A. VAN TIENHOVEN.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Onderwijs aan zwakzinnigen.

De *Nederlandsche Staatscourant* 1913, n°. 199 bevat in een afzonderlijk bijvoegsel, 96 bladzijden groot, de verslagen over het jaar 1912 aan de regeering uitgebracht betreffende de in dat jaar van rijkswege gesubsidieerde gemeentelijke en bijzondere scholen voor zwakzinnigen. Het aantal dezer scholen, dat in 1911 vijftien bedroeg, is in 1912 gestegen tot achttien, doordat op 1 October 1912 een tweede openbare school voor zwakzinnige kinderen te Rotterdam geopend is in de Dirk Smitsstraat, op 15 Januari 1912 een vierde bijzondere school te Amsterdam aan de Plantage Muidergracht, en op 1 September 1912 een bijzondere school te Maastricht. De thans bestaande scholen zijn de volgende: één openbare school te Arnhem, één openbare te Dordrecht, drie openbare te 's-Gravenhage, twee openbare en één bijzondere christelijke te Rotterdam, één openbare te Haarlem, één openbare te Utrecht, één bijzondere christelijke te Ermelo, één bijzondere te Oosterbeek, vijf bijzondere waaronder één christelijke te Amsterdam en één bijzondere te Maastricht. Het gezamenlijk aantal leerlingen dezer 18 scholen bedroeg op 31 December 1912 1305 tegen 1108 op 1 Januari van dat jaar. Over het algemeen waren de uitkomsten van het onderwijs bevredigend, maar het lezen dezer verslagen geeft ons wel den indruk van de ontzaggelijke moeite en het onuitputtelijk geduld, die van het onderwijzend personeel dezer scholen geëischt worden. Maar het moet dan ook wel een heele voldoening zijn, als men van deze stumpers op die manier iets terecht brengt en ze zóóver brengt, dat zij een bescheiden plaats in de maatschappij kunnen innemen en door geschikten arbeid voor veel ellende kunnen worden behoed. Eenvoudige rekensommetjes maken, behoorlijk lezen, het schrijven van een briefje zonder grove fouten en het dagelijksch gebruik van geldstukken, maten en gewichten worden door de meeste leerlingen bereikt. Vooral handenarbeid is ook een groote factor bij dit onderwijs. Aan de openbare scholen te Rotterdam is een arbeidskursus verbonden, waar de leerlingen na de school afgelopen te hebben onderwijs ontvangen in boekbinden en schoenmaken, waarmede uitstekende resultaten bereikt werden. Zeer terecht wordt dan ook in het verslag over de Haagsche scholen op een dergelijken cursus voor 's-Gravenhage aangedrongen. Nog steeds wordt geklaagd over het betrekkelijk groote verzuim op deze scholen en alweer aangedrongen op uitbreiding der leerplicht ook tot deze kinderen, omdat men dan veel meer drang op de ouders kan uitoefenen. Tien kinderen van de Haarlemsche school werden voor